

PROCÉS PARTICIPATIU PER LA CONSTITUCIÓ DEL CONSELL D'INFANTS DE SANT VICENÇ DELS HORTS

CURS 2021-2022

1. Context previ	3
2. Què és i per a què serveix el consell d'infants?	3
3. Pla de treball	4
3.1. Fase 1. Fase inicial	4
3.2. Fase 2. Procés participat de constitució. Anàlisi previ	5
3.3. Fase 3. Procés participat de constitució. Propostes i definició	5
3.4. Fase 4. Retorn i conclusions	5
4. Contingut del document de criteris del Consell d'infants	7

1. Context previ

Durant l'any 2015 s'inicien els treballs per a redactar el Reglament de participació que regula la interacció i possibilitat de presa de decisions de la ciutadania de Sant Vicenç dels Horts. Aquest document es redacta en resposta a la voluntat de l'ajuntament d'ampliar els espais de participació dels infants del municipi, i definir les bases per poder-lo ampliar a la ciutadania adolescent.

La present iniciativa, doncs, vol **consolidar l'aposta per implicar als infants, i en un futur als joves, en els processos de presa de decisions mitjançant el Consell d'Infants**, i posar-la en marxa com a estructura estable de participació de la ciutat.

2. Què és i per a què serveix el consell d'infants?

El consell d'infants és un òrgan de participació que s'estableix a nivell municipal per tal que tots els infants i adolescents tinguin veu dins el consistori.

La Convenció dels drets dels infants, aprovada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 20 de novembre de 1989, reconeix els infants i adolescents com a subjectes de drets i els atorga un conjunt ampli de drets civils i polítics, entre els quals hi ha els de participació, que recullen el conjunt d'articles 12-17 de la Convenció ¹.

Els Consells d'Infants i Adolescents creats amb la finalitat principal que aquest sector de la població pugui exercir els seus drets, sobretot el de participació. L'espai del Consell permet, alhora que es coneguin aquests drets i que tots plegats aprenguem a exercir-los, des dels més petits als adults. Així doncs, esdevenen, de retruc, un instrument de sensibilització de la ciutadania, les institucions i les entitats sobre els drets dels infants i adolescents.

La Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, d'àmbit català, destaca la necessitat de promoure òrgans de participació per als nens i nenes i per als adolescents a escala autonòmica i local (article 27).

D'altra banda, el Decret 200/2013, de 23 de juliol, dels consells de participació territorial i nacional dels infants i els adolescents de Catalunya, desplega la Llei 14/2010; el

¹ http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematics/infancia_i_adolescencia/observatori_drets_infancia/

document promou la constitució del CNIAC (Consell Nacional d'Infants i Adolescents de Catalunya), a partir dels consells locals i territorials.

Aquestes normatives beuen de les primeres experiències en Consells d'infants i adolescents de Catalunya, que es remunten a l'any 1997, quan l'Àrea d'Educació de la Diputació de Barcelona va impulsar-ne el projecte de creació. Van comptar amb l'assessorament del pedagog italià Francesco Tonucci, impulsor de "La ciutat dels infants" l'any 1991. Posteriorment, l'any 2008, es va constituir la Xarxa de Projectes de Participació Infantil de la Diputació de Barcelona, que ha acollit més de 60 Consells.

3. Pla de treball

La metodologia proposada per a tirar endavant el projecte té per objectiu que el procés de Constitució del Consell d'Infants inclogui al màxim d'agents de la comunitat educativa possible, que defineixi una estructura prou sòlida perquè comenci a funcionar de manera ordinària i estable un cop finalitzat aquest primer any, escoltant i recollint les propostes que facin que aquest s'adapti millor a la realitat de Sant Vicenç dels Horts i de totes les implicades.

Es planteja en 4 fases consecutives i acumulatives, on l'assoliment dels objectius de cadascuna d'elles de manera satisfactòria dona lloc a la fase següent. Aquest primer any naveguem entre el disseny del procés participatiu, per tal d'adaptar-lo a les necessitats de les participants, i l'establiment de les bases del propi consell. Per tal de garantir la constitució, desenvolupament i participació en edicions futures d'aquest, es centra, de moment, en l'alumnat de primària, amb la intenció que en un futur es pugui crear el Consell d'Adolescents de manera més àgil donant veu als alumnes de secundària.

3.1. Fase 1. Fase inicial, acords polítics i tècnics

La **Fase 1** és la que serveix per estructurar i assentar els fonaments del què vindrà a continuació. És per això, que caldrà consensuar les decisions que es prenguin en aquest moment amb els diversos agents implicats, i per tant haver fet una bona difusió del projecte i la seva intenció.

En resum, les principals accions són:

- Concretar el projecte: objectius i metodologia (Pla de Treball)
- Presentació del projecte a l'equip tècnic de l'Ajuntament.

- Exposar el projecte a la comissió de participació i recollir-ne les observacions o demandes que en puguin sorgir
- Anàlisi de la documentació de partida en relació amb la infància, i si fos el cas, l'adolescència
- Assignar un responsable municipal del projecte
- Establir els sistemes de comunicació interna

3.2. Fase 2. Fase d'obertura del procés, les propostes

Aquesta fase permetrà arribar a contextualitzar i discutir amb els diversos agents que formen part de la comunitat educativa, arribant a assolir els acords socials necessaris per a un funcionament òptim del Consell d'Infants a través d'entrevistes, consultes i espais de treball participat.

Dividim aquesta segona fase en dos blocs, consecutius un de l'altre, on primer es treballarà amb el col·lectiu adult (equips directius, AFA's i entitats socioeducatives) per definir un primer marc general, i després es concretarà apropant el projecte als infants a les escoles.

3.2.1 Consulta amb els agents educatius

Com dèiem, a continuació s'inicia la **Fase 2.1**, on es desenvoluparan una sèrie d'accions participatives adreçades a la comunitat educativa de Sant Vicenç dels Horts, per tal d'aconseguir que la creació del consell d'infants es faci de manera compartida i coordinada.

Les accions d'aquesta fase, que s'exposen a continuació, tenen per una banda l'objectiu de donar a conèixer el projecte al conjunt d'agents implicats, i per l'altra el de definir tots aquells aspectes que els afecten (representativitat, contingut, metodologies participatives...)

- Presentar el projecte a les escoles a través dels seus equips directius, i recollir-ne les observacions o demandes que en puguin sorgir
- Presentar el projecte a les famílies a través de les AFA's, i recollir-ne les observacions o demandes que en puguin sorgir
- Presentar el projecte a les entitats socio-educatives, i recollir-ne les observacions o demandes que en puguin sorgir
- Elaborar un esborrany d'un document de criteris

*totes les accions poden tenir variacions, donat que seran els propis actors implicats els encarregats de concretar com cal desenvolupar el procés.

3.2.2. Fase 3. Consulta amb els infants participants

A continuació s'inicia la **Fase 2.2**, on s'incorpora al procés la perspectiva tant dels infants en primera persona com dels equips docents. Per tal de facilitar el desenvolupament d'aquestes trobades es proposa fer-les a les aules, en horari escolar i donant el màxim de flexibilitat possible als centres.

Les accions són:

- Sessions de treball amb els grups classe "Passaclasses"
- Enquesta on-line als equips docents
- Sessió de treball amb equips directius i amb la comissió de participació, per compartir resultats i definir següents passos.

3.3. Fase 4. Tancament i conclusions

El procés acaba amb la **Fase 4**, on es redacta la memòria del projecte amb el recull de les accions fetes i en base a tot això, es redacta el Reglament del Consell d'infants, que haurà d'aprovar el ple municipal, i estarà vigent durant els propers anys.

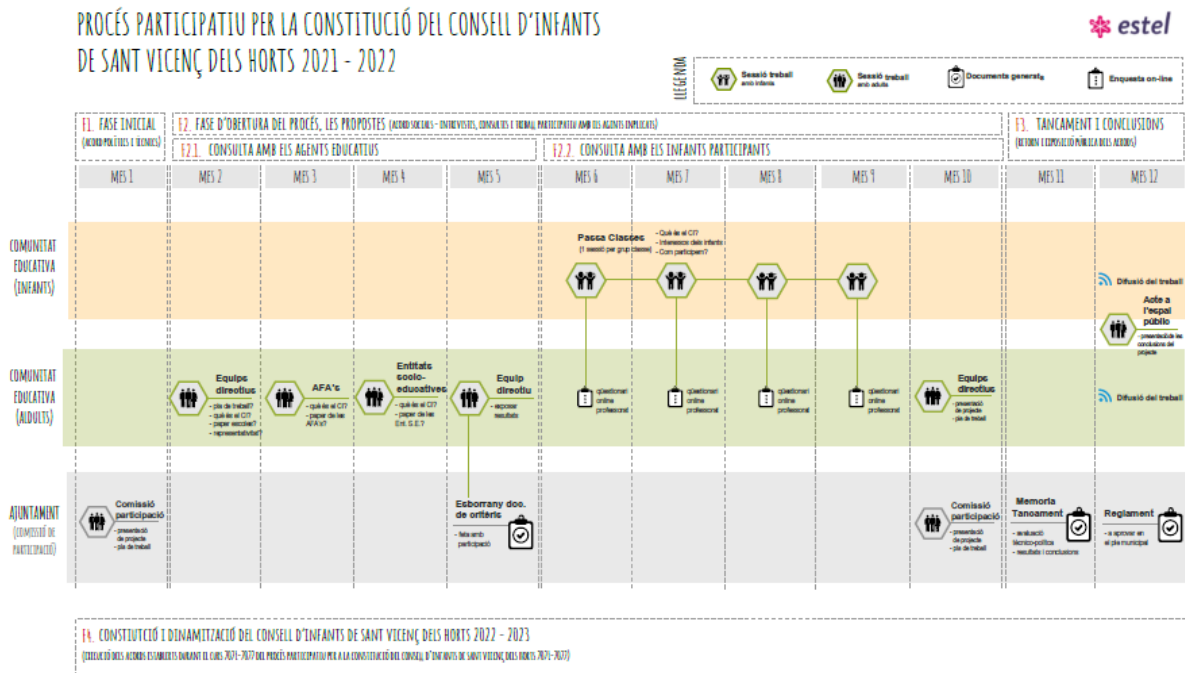
En resum, les principals accions d'aquesta fase són:

- Garantir un espai de trobada per compartir experiències i propostes de millora del procés, on s'esperen les aportacions de les tècniques de l'ajuntament, les representants de les associacions socioeducatives i l'equip dinamitzador
- En base a les aportacions de les agents implicades i tenint en compte l'experiència de l'equip coordinador, elaborar el Reglament del Consell d'Infants que reguli i millori l'experiència participativa d'infants i joves al municipi.
- Redactar la memòria del Consell d'Infants.

3.4. Constitució i dinamització del Consell d'Infants de Sant Vicenç dels Horts 2022-2023

Aquest serà el moment en què el Consell es posi en funcionament, seguint els acords que s'hauran assolit en el procés participat que ocupa aquest document.

Per últim, s'adjunta un cronograma de treball que resumeix aquest procés d'una manera gràfica:

4. Contingut del document de criteris del Consell d'infants

A continuació es proposen alguns dels temes que poden ser objecte de debat durant les accions participatives que es facin els propers mesos:

- Composició: Cal definir els agents que intervenen al consell d'infants. Per una banda cal pensar de quines entitats o centres educatius provenen, i de l'altra, quines són les edats que estaran representades.
- Procés electoral: Cal acordar el sistema d'elecció dels consellers/es que es farà a través dels centres educatius.
- Encàrrec anual: Cal pensar de quina manera es defineix de l'encàrrec anual i dels temes a treballar. En concret, caldrà pensar què es vol treballar aquest primer curs (imatge gràfica?)
- Metodologies de treball: Cal imaginar com pot desenvolupar-se de manera ordinària el consell d'infants (calendari, tipologia de sessions, plenaris, presencialitat vs on-line....)
- Comunicació interna del consell d'infants
- Comunicació externa del consell d'infants